

De gele boog van kunstenaar Frans de Wit in de Slaaghwijk. FOTO HELEO KLIPFELS

Wandelen langs culturele hotspots in Leidse wijken

Theo de With

Leiden ■ Sinds de uitbraak van het coronavirus is wandelen hip en hot. Om het aanbod te vergroten, zijn door vier Leidse wijken culturele wandelingen uitgestippeld.

Het gaat om een initiatief van de cultuuroaches die in Leiden werkzaam zijn. Zij hebben als taak om met name kinderen, ouderen en mensen met een zorgvraag in aanraking te brengen met kunst en cultuur. Daarbij richten deze coaches zich op vier wijken: de Slaaghwijk, Leiden-Noord, Zuidwest en de Moss.

„In deze wijken hebben we ook de wandelingen uitgezet”, vertelt Panja Zwaan, een van de cultuuroaches. „In elk wijk twee. Alleen in de Slaaghwijk maar één, want dat is een relatief kleine wijk.”

De uitgezette routes zijn niet heel erg lang, tot hooguit 3,5 kilometer. „Dat is bewust gedaan, zodat iedereen de wandeling kan maken. Ook met een rolstoel, een rollator of een kinderwagen is het goed te doen. En een fantastische wandelaar kan natuurlijk altijd twee of meer routes aan elkaar plakken.”

De coaches hebben eerst zelf gekeken welke kunst ze in de wijk

tegenkwamen. Daarna hebben ze contact gelegd met Erfgoed Leiden voor aanvullende informatie. „Je kunt al jaren in een wijk wonen en toch heeft dat ene kunstwerk of dat muurgedicht nooit opgevallen te zijn”, aldus Zwaan.

In hun routes wijzen zij er juist wel op en geven er wat context bij. „Het viel mij op dat er best bekende namen zijn die kunstwerken voor Leiden hebben gemaakt. De fontein op het Kooiplein is bijvoorbeeld van Constant Nieuwenhuis. De mensbeelden van keramiek bij winkelcentrum De Kopermolen zijn gemaakt door de Haagse beeldhouwer Berry Holslag.”

Ook de bekende Leidse beeldhouwer Frans de Wit heeft zijn sporen nagelaten in zijn woonplaats, bijvoorbeeld de immense zuilen langs de Plesmanlaan en de gele boog in de Slaaghwijk.

Panja Zwaan: „Ik begrijp dat het in het Singelpark soms te druk is met wandelaars. Daarom roep ik iedereen op om eens buiten het centrum te gaan wandelen. Ga eens naar een andere wijk. Ook daar is genoeg interessants te zien.”

De boekjes met de wandelingen zijn gratis af te halen bij de buurtthuizen in Leiden en de vestigingen van Eplusus. Ze kunnen ook worden gedownload via de website van de cultuuroaches.

Fontein van Constant Nieuwenhuis op het Kooiplein. FOTO LEIDSCHE DAGBLAD

FESTIVAL Kunstklank strijkt een maand neer op Calorama

Nieuwe wereld op landgoed in Noordwijk

Landgoed Calorama in Noordwijk fungeert de komende maand als festivalterrein. Er zijn concerten en voorstellingen en er is een kunstroute ingericht.

Noordwijk ■ Het achter een impo- sant toegangshek verscholen land- goed gonst van de bedrijvigheid. Op een grasveld repeteren enkele acteurs. Even verderop worden beelden neergezet. In het koetshuis buigt een groepje mensen zich over een theaterscript.

Jarenlang was Calorama een oase van stilte. Na het overlijden in 2015 van de laatste bewoner, Hendrik Maximiliaan Baron Taets van Amerongen van Renswoude, wordt de buitenwereld mondjesmaat toege- laten. Kunstklank mocht al eerder een project doen op het vijf hectare grote landgoed. „Dit jaar hadden we een soort Parade willen organi- sieren op het terrein”, zegt artistiek leider Herma van Piekeren. „Met allemaal verschillende voorstellin- gen op het landgoed. Helemaal heb- ben we dat vanwege de coronapan- demie moeten afblazen.”

Tegenslag Omdat de mensen van Kunstklank eigenlijk altijd op locatie werken, laten ze zich door een beetje tegen- slag niet uit het vold slaan. En dus gingen de creatieve raderjes draai- en wat is er dan wel mogelijk?

Van Piekeren: „Een parade van voorstellingen zou een evenement zijn en dat was niet toegestaan. Inmiddels zou het weer wel mo- gen, maar op een gegeven moment moet je gewoon een knoop door- hakken. We wilden niet alle musici

Kunstklank

Al meer dan twintig jaar geeft de stichting Kunstklank met haar projecten het culturele leven in Noordwijk een impuls. Zo zijn er in het verleden voorstellingen gemaakt op het strand en in de duinen. Deze zomer strijkt Kunstklank neer op landgoed Calorama in Noordwijk-Binnen. Tussen 8 en 8 augustus zijn er elk weekend en op woensdagnmiddag voorstellingen of concerten. Meer informatie: kunstklank.nl

en acteurs afzeggen. Daarom heb- ben we ervoor gekozen om de voorstellingen over vijf weekends te verspreiden.”

Naast muziek en theater is er ook een belangrijke rol weggelegd voor beeldende kunst. Coördinator Judith de Haas selecteerde veertien kunstenaars, die een bijzondere band met Noordwijk of met Calo- rama hebben. Hun werk wordt op het landgoed tentoongesteld.

Een opvallende naam daarbij is die van Maja van Hall, de bekende beeldhouwster uit Noordwijk. Vanwege haar leeftijd en haar ge- zondheid maakt ze geen nieuw werk meer. Maar een aantal van haar bestaande beelden hebben tijdelijk een plek op Calorama gekregen. Ook van haar zoon Jurri- an van Hall is werk te zien.

Ook beeldende kunst speelt een belangrijke rol op Calorama. FOTO TACD VAN DER EB

Op het martelaarsveld van landgoed Calorama wordt gerepeteerd voor de familievoorstelling 'Wie weg is, blijft gezien'.

FOTO TACD VAN DER EB

Rode draad in alle voorstellingen en andere kunstuitingen is het thema „De nieuwe wereld”. Ener- zijds verwijst dit naar de negende symfonie van Antonin Dvorák, die ook wel „Uit de nieuwe wereld” wordt genoemd. De Tsjechische componist schreef deze symfonie tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten. Voor hem was dat destijds de nieuwe wereld.

Natuur

Herma van Piekeren trekt de lijn door naar het heden. „Ook wij hebben lange tijd de hoop gekoest- erd dat er na de coronacrisis een nieuwe wereld in het verschiet zou liggen. We zouden bewuster met de aarde omgaan, meer van de natuur genieten, meer ook hebben voor elkaar. Ik heb het idee dat de

verwachtingen inmiddels wat zijn getemperd.” Dat neemt niet weg dat het thema in alle voorstellin- gen in meer of mindere mate aan de orde komt.

Bijvoorbeeld in de muziekthea- tervoorstelling „Fümms”. In het Koetshuis buigen vier mensen zich over het script van deze voorstel- ling. Als basis dient de „Ursonate” van Kurt Schwitters uit 1931. Hij schreef een sonate van dertig pagi- na's onzinktend zonder enige bete- kenis. „Het is een dadaïstisch stuk”, verklaart Tjying Liu, een van de spelers. „Schwitters schreef het als reactie op de Eerste Wereld- oorlog. Toen werd ook geloopt op een betere wereld en daar paste Dada als nieuwe kunststroming bij.”

Een vijftal acteurs probeert het

stuk nieuw leven in te blazen. Een van hen is Lotte Pierik. „Of je vindt het fantastisch, of je gaat er heel slecht op”, zegt zij over de beteke- niskoze klanken. „Zelf vind ik het fijn dat het een schone lei is. Wij kunnen het als spelers helemaal zelf invullen. Voor ons zijn het bouwstenen, waarmee wij iets nieuws gaan bouwen dat past bij Calorama en deze tijd.”

Hun speelpak wordt de rozen- tuin op het landgoed. De vijf ac- teurs krijgen daarbij medewerking van een pianist, een klarinetist en een kinderkoor. „Nee hoor, die kinderen vinden die onzinwoorden helemaal niet lastig”, zegt Chantal van der Klugt, die het kinderkoor begeleidt. „Het stuk prikkelt de fantasie en dat werkt juist heel goed bij kinderen.”

Er is op Calorama ook een fami- lievoorstelling in de maak, die zich richt op kinderen en hun ouders of grootouders. Onder leiding van regisseur Quinten De Smedt wordt er gerepeteerd op het zogeheten martelaarsveld. Op dit grasveld wordt vanaf volgende week elke woensdagnmiddag gespeeld.

Monumentale boom

De voorstelling „Wie weg is, blijft gezien” gaat over Puk, die haar oma kwijt is. Ze kijkt te zijn overleden, maar de vraag is of ze daarmee ook definitief weg is. „We spelen onder deze monumentale boom”, wijst een van de actrices. „Die boom is veel ouder dan wij allemaal. Een moedere en meer symbolische plek is toch niet denkbaar?” „Ik vind het heel belangrijk dat

wij kinderen ook bij onze activitei- ten betrekken”, benadrukt artistiek leider Herma van Piekeren. „Als zij vanaf jonge leeftijd met kunst te maken krijgen, zal hun hart er altijd voor open blijven staan. Daarom laat ik ook een kinderkoor met een gerust hart meedoen aan een dadaïstische voorstelling.”

Wie een kaartje koopt voor een van de concerten of voorstellingen wordt opgewacht door een gids. Die geeft een rondleiding langs de kunstwerken, die op het landgoed zijn neergezet. Daarna strijken de bezoekers ergens op het landgoed neer om van de optredens te genie- ten. Van Piekeren: „Veel jonge makers presenteren zich bij ons. Het is goed dat ze na een meer dan een jaar stilstand kunnen tonen wat de culturele sector in huis heeft.”

Programma op Calorama

De nieuwe wereld

Op 9, 10 en 11 juli is er onder de titel „De nieuwe wereld” een concert. Er wordt onder meer muziek van Dvorák ten gehore gebracht, maar ook een nieuwe compositie geïn- spireerd door het Hooglied. Aan- vangstijd om 17.00 uur en 20.00 uur en op zaterdag en zondag ook om 14.00 uur.

Verlaat licht

Deze dansvoorstelling is op 17 en 18 juli om 21.00, 17.00 en 20.00 uur te zien. Er wordt begonnen op land- goed Calorama en daarna gaan de bezoekers per fiets naar een tweede

landgoed: Dyckenburch. De chore- grafie is van Yvonne Roestenberg.

Muziektheater Fümms

Fümms is een internationale voor- stelling zonder woorden gebaseerd op de Ursonate van Kurt Schwitters en de „Tuin der Lusten” van Jeroen Bosch. De voorstelling is op 23, 24 en 25 juli te zien om 17.00 uur en 20.00 uur. Ook het kinderkoor van de Kleynkoor Academy werkt mee.

Muziektheater Bloos

Deze voorstelling is geïnspireerd op het boek „De meeste mensen deugen” van Rutger Bregman. Judith Boesen en Sterre Verschoor

spelen op de voorstelling op 30 en 31 juli en 1 augustus om 17.00 en 20.00 uur.

KunstWerk

Het laatste weekend van 6, 7 en 8 augustus staat in het teken van de beeldende kunst. Er is werk van veertien kunstenaars te zien. Om 17.00 en 20.00 uur start een wandel- ling met pop-up optredens.

Wie weg is, blijft gezien

De familievoorstelling „Wie weg is, blijft gezien” wordt op alle woens- dagen om 14.00 en 16.00 uur ge- speeld. De voorstelling is uitermate geschikt voor kinderen.

Herma van Piekeren, artistiek leider van Kunstklank. FOTO TACD VAN DER EB